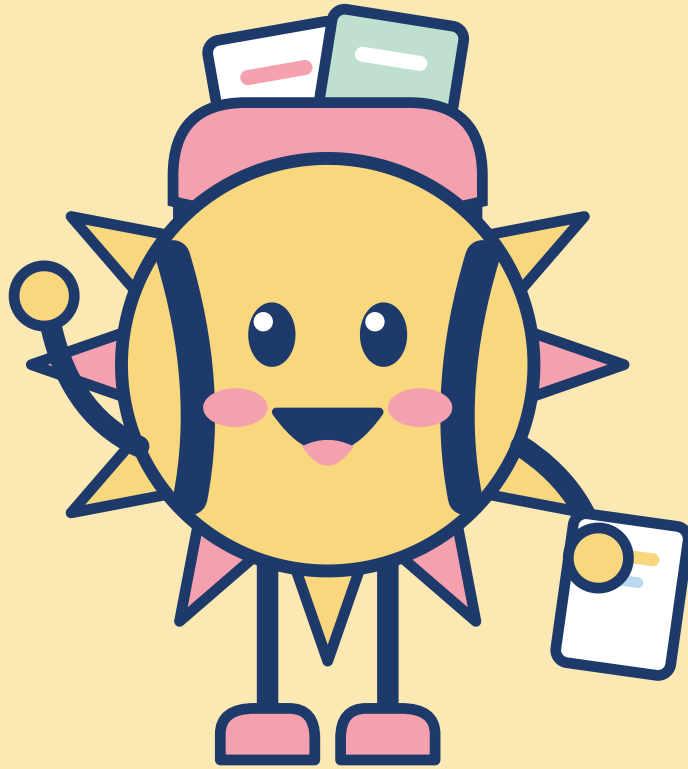

Finansinis raštingumas, 11–12 metų

Pinigai ir aš su saulyte

Poreikiai ir norai, kišenpinigių biudžetas, taupymo tikslas, nuolaidos, reklama ir pirmoji verslo idėja.

7 lapai atsispausdinti. Atsakymai tėvams – paskutiniame puslapyje.

Vaikų dienos centras „Saulės vaikai“

Saulės kuprinė · Panevėžys

Poreikis ar noras?

Vardas: _____

Poreikis – tai, be ko sunku gyventi. Noras – tai, ką smagu turėti, bet galima ir be to. Surašyk į stulpelius.

Šilta striukė žiemai

Mokyklinės knygos

Trečia pora sportbačių

Saldainiai

Duona

Naujausias telefonas

Vanduo

Dar vienas žaislas

Naujas žaidimas

Vaistai sergant

Poreikiai

Norai

Pagalvok: ar tas pats daiktas gali būti vienam žmogui poreikis, o kitam – noras?
Pateik pavyzdį.

Mano mėnesio biudžetas

Vardas: _____

Ugnė per mėnesį gauna 20 € kišenpinigių.
Paskaičiuok jos biudžetą.

Pajamos (kišenpinigiai)	20 €
Užkandžiai mokykloje	6,50 €
Autobuso bilietai	4 €
Dovana draugo gimtadieniui	5 €
Išlaidos iš viso	_____
Lieka	_____

Jei pusę likučio Ugnė taupys, kiek sutaupys per mėnesį? _____

O per 6 mėnesius? _____

Sudaryk savo biudžetą

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Taupau tikslui

Vardas: _____

Jonas nori nusipirkti dviračio šalmą už 45 €. Kas savaitę jis atsideda po 5 €.

Per kiek savaičių Jonas sutaupys šalmui? _____

Per kiek savaičių sutaupytų, jei atsidėtų po 7,50 €? _____

Taupyklės stulpelis: nuspalvink po vieną langelį už kiekvieną sutaupytą savaitę.

5 €	10 €	15 €	20 €	25 €	30 €	35 €	40 €	45 €

Mano taupymo tikslas

Ką noriu nusipirkti? _____

Kiek tai kainuoja? _____

Kiek atsidėsiu per savaitę? _____

Per kiek savaičių sutaupysiu? _____

Ar tikrai pigiau?

Vardas: _____

Apskaičiuok kainą su nuolaida. Tada išsiaiškink, kuris pirkinys iš tikrųjų pigesnis.

Pavyzdys: 50 € su 20 % nuolaida → 20 % iš 50 = 10 € → 50 – 10 = **40 €**

40 € su 25 % nuolaida = _____

60 € su 10 % nuolaida = _____

18 € su 50 % nuolaida = _____

80 € su 20 % nuolaida = _____

Kuris pigesnis?

 Sultys: 1 l už 1,80 € ar 0,5 l už 1,10 €? _____

 Sąsiuvinis kainuoja 1,20 €. Akcija „3 už 2“. Kiek kainuoja vienas? _____

Reklamos detektyvas

Vardas: _____

Reklama nori, kad pirtum. Sujunk reklamos frazę su gudrybe, kurią ji naudoja.

„Tik šiandien! Paskutinė proga!“ ●

● atrodo mažiau nei 10 €

„Visi jau turi – o tu?“ ●

● skubinimas – kad nespėtum
pagalvoti

„Nemokama dovana perkant!“ ●

● žinomas žmogus – ne visada
nuoširdi rekomendacija

„Mylimiausias influencerio
produktas“ ●

● dovana, kad pirtum daugiau

„Kaina tik 9,99 €“ ●

● spaudimas būti kaip visi

3 klausimai prieš perkant: 1) Ar man to tikrai reikia? 2) Ar tai noras, kuris praeis po savaitės? 3) Ar galiu palaukti ir pagalvoti dar dieną?

Mano pirmasis verslas

Vardas: _____

Klasė mokyklos mugėje pardavinėja pačių keptus sausainius. Vieno sausainio ingredientai kainuoja 0,40 €, o parduodamas jis už 1,50 €. Pardavė 30 sausainių.

Kiek gavo pinigų (pajamos)? _____

Kiek kainavo ingredientai (išlaidos)? _____

Koks pelnas (pajamos – išlaidos)? _____

Sugalvok savo verslo idėją

 Ką gaminsiu ar darysiu?

_____

 Kas pirks?

_____

 Kiek kainuos pagaminti?

_____

 Už kiek parduosiu?

_____

 Koks bus pelnas iš vieno?

_____

Taupau, išleidžiu, dalinuosi

Vardas: _____

Pinigus galima padalinti į tris stiklainius. Nuspręsk, kaip padalintum 30 € dovanų gimtadienio proga.

Taupau

didesniam tikslui

_____ €

Išleidžiu

dabartiniam norams

_____ €

Dalinuosi

padėti kitiems ar
gyvūnams

_____ €

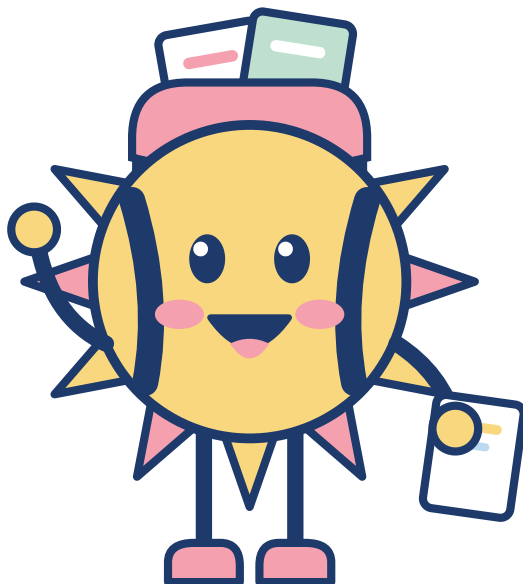
Kodėl pasirinkai būtent taip?

Kam galėtum padėti su „Dalinuosi“ stiklainio pinigais?

Išmanus pinigų tvarkytojas

Šis diplomas įteikiamas

---

už apgalvotus sprendimus, taupymą ir verslumą!

Data: _____

Parašas: _____

Atsakymai tėvams

Tikrinkite kartu su vaiku. Klaida – ne bėda, o proga pabandyti dar kartą.

Poreikiai ir norai

Poreikiai: 🍞 Duona, 🧥 Šilta striukė žiemai, 🍬 Vaistai sergant, 💧 Vanduo, 📖 Mokyklinės knygos; Norai: 🎮 Naujas žaidimas, 🍭 Saldainiai, 🕒 Trečia pora sportbačių, 📱 Naujausias telefonas, 🧸 Dar vienas žaislas; Pastaba: kartais atsakymas priklauso nuo situacijos – svarbiausia, kad vaikas paaiškintų, kodėl.

Biudžetas

Išlaidos iš viso: 15,50 €; Lieka: 4,50 €; Jei pusę likučio taupys: 2,25 € per mėnesį, per 6 mėnesius – 13,50 €

Taupymo tikslas

Dviračio šalmas: 45 € : 5 € = 9 savaitės; Jei taupyti po 7,50 €: 45 : 7,5 = 6 savaitės; Taupyklės stulpelis: po 5 € kiekvienam langeliui

Nuolaidos

40 € su 25 % nuolaida = 30 €; 60 € su 10 % nuolaida = 54 €; 18 € su 50 % nuolaida = 9 €; 80 € su 20 % nuolaida = 64 €; Sultys: 1 l už 1,80 € (1,80 €/l) pigiau nei 0,5 l už 1,10 € (2,20 €/l); Sūsiuviniai: „3 už 2“ – 3 sūsiuviniai kainuoja $2 \cdot 1,20 = 2,40$ €, vienas – 0,80 €

Reklamos detektyvas

„Tik šiandien! Paskutinė proga!“ – skubinimas – kad nespėtum pagyvoti; „Visi jau turi – o tu?“ – spaudimas būti kaip visi; „Nemokama dovana perkant!“ – dovana, kad pirktum daugiau; „Mylimiausias influencerio produktas“ – žinomas žmogus – ne visada nuoširdi rekomendacija; „Kaina tik 9,99 €“ – atrodo mažiau nei 10 €

Mini verslas

Pajamos: $30 \cdot 1,50 = 45$ €; Išlaidos: $30 \cdot 0,40 = 12$ €; Pelnas: 33 €; Savo verslo planą vertinkite pagal idėją ir skaičiavimus – ne pagal tai, ar „tikras“.

Išmintingi sprendimai

Teisingų atsakymų nėra – svarbu, kad vaikas pagrįstų savo pasirinkimą.

Patarimas. Kalbėkite apie pinigus atvirai: parodykite čekį iš parduotuvės, leiskite vaikui pačiam susimokėti ir paskaičiuoti grąžą. Kišenpinigiai – geriausia pinigų mokykla.

Su meile,

Vaikų dienos centras „Saulės vaikai“ 🌻